

Reisverslag Noord-Macedonië

November, 2023

Stichting Mara Groningen

Introductie

In November 2023 zijn wij met een groep van 4 vertrokken naar Skopje, Noord-Macedonië. Met veel belletjes en google meets achter de rug wisten we nog steeds niet zeker wat we konden voorstellen en hoe we precies onze tijd zouden verdelen. Gelukkig wisten we allemaal wel dat het zo hoorde, en dat de bijzondere projecten zich ter plekke ontwikkelen. Voor de reis hadden we contact met drie grote organisaties: CFDK foundation, Bamiresit (allebei in Struga) en CSI Nadez (in Skopje). Daarnaast hadden we gehoord over een daycare center in Skopje voor straatkinderen. Hier zijn we de laatste paar dagen mee bezig geweest, wat juist heel waardevol was omdat zij een wat kleinere organisatie waren die aan alle spullen wel wat aan hadden. We zijn teruggekomen in Nederland met een heel dubbel gevoel - heel blij dat we iets konden betekenen voor de families en gemeenschappen die we hebben ontmoet maar ook hopen we dat deze contacten en projecten in Noord-Macedonië niet ophouden, er is nog zoveel wat wij voor ze kunnen betekenen.

Dag 1/CFDK Foundation:

Onze reis is gestart bij de CFDK foundation. Dit is een organisatie die zich bezighoudt met kinderen en jong volwassenen met een beperking. Ze bestaan nu bijna een jaar. Zij zorgen voor een opvang waar de kinderen dagelijks heen kunnen en zich creatief en sociaal kunnen ontwikkelen. Het was voor ons heel indrukwekkend om te zien hoe liefdevol ze met elkaar omgingen, jong of oud en in welke conditie dan ook. We begonnen de dag met kennis maken met de kinderen en jongvolwassenen en hebben meegekeken met hoe hun dag eruit ziet. Er zijn drie 'nurses' (psychologen/ social workers) die daar elke dag aanwezig zijn en zich inzetten voor de kinderen en jongvolwassenen. Tijdens de lunch zijn we samen met de organisatie door Struga gelopen naar een winkel waar we shirts, tassen en textielstiften hebben gekocht. Hiermee kunnen de kinderen tekenen en deze shirts worden later met een drukmachine bedrukt en verkocht aan vrienden en familie. Wij hopen dit project ook door te kunnen zetten in Nederland en zo hopelijk geld voor de CFDK foundation op te halen.

Dag 2/Bamiresit Strugane:

Op dag 2 zijn we samen met Bamiresit Strugane naar het ziekenhuis in Struga gegaan. Het ziekenhuis is het enige ziekenhuis in de regio en vanuit alle dorpen komen hier mensen heen voor een behandeling. Wij zijn bij de kinderafdeling langs geweest, maar deze was erg oud en klein. De ramen waren zo oud dat in de winter de wind er doorheen waait. Hier hebben we geregeld dat de ramen in 2 kamers worden vervangen en dat er een muur tussen bedden wordt geplaatst zodat er meer privacy is voor families. Ook vonden we het kindergedeelte van het ziekenhuis erg grauw en zijn we met 7 kunstenaars de buitenkant van het ziekenhuis gaan versieren. Het idee hierachter was om de kinderen meer op hun gemak te stellen als ze naar het ziekenhuis moeten. De kunstenaars deden dit ook allemaal vrijwillig, een bijzondere ervaring ook voor ons om van andere mensen van onze leeftijd te horen hoe zij de problemen en politiek van het land ervaren. Ook bijzonder hoe belangrijk zij het vinden om aan anderen ook te laten zien wat voor positieve invloed je kan hebben op je omgeving. Hopelijk hebben we door middel van deze veranderingen het ziekenhuisbezoek iets vrolijker en warmer gemaakt voor de kinderen en hun ouders.

Dag 3/Bamiresit Strugane en CFDK Foundation:

Op dag 3 hebben we beide projecten in Struga afgerond. Eerst waren we bij Bamiresit Strugane. Hier hebben we alle muren afgemaakt en ook besproken wat de noodzakelijke veranderingen in het ziekenhuis waren. De ramen zijn na onze reis vervangen en ook is er een muur geplaatst tussen de kamers. We hebben het hele proces vanaf Nederland gevolgd via foto's. Hierna zijn we in Struga een kerstboom gaan kopen voor de kinderen en jongvolwassenen van de CFDK foundation. We merkten dat ze kerst heel bijzonder vonden en ze nog geen budget hadden om zelf kerstversiering te kopen. Ook hebben we extra kleurboeken, papier en verf gekocht voor ze. We zijn deze gaan brengen en hebben samen de kerstboom versierd. Dit was voor ons een kleine moeite, maar het was heel indrukwekkend om te zien hoe blij ze waren met alleen al een kerstboom en een kerstman lampje.

Dag 4/CSI Nadez:

Na de reis van Struga naar Skopje zijn we de volgende dag gelijk begonnen aan een nieuw project. We hadden afgesproken met CSI Nadez - een organisatie die focust op de Roma bevolking in Skopje. Zij focussen niet alleen op de kinderen, maar ook op hun ouders en hun manier van opvoeding. Ze zijn bezig met meerdere projecten met onderwerpen zoals recycling, vrouwenemancipatie, en veel andere onderwerpen die misschien voor ons van zelf spreken zijn maar in een land als Noord-Macedonië nog niet van belang zijn. De kinderen krijgen bij de organisatie hulp met bijvoorbeeld huiswerk en het leren van de Macedonische taal. Dit kunnen zij niet met hun ouders doen, omdat die vaak analfabeet zijn. Wij zijn begonnen met inkopen doen voor de pakketten die we gingen uitdelen. Hierin zaten hygiënische producten zoals natte doekjes en zeep, maar ook vitaminepillen en proteïne repen. Verder hebben we erg veel fruit gekocht dat zij ook mee naar huis konden nemen. We hebben 40 pakketten gemaakt en deze uitgedeeld aan de kinderen. Het was heel fijn voor ons om niet alleen deze pakketten te geven maar ook de kinderen goed te leren kennen en wat hun verhalen waren. Een andere donatie die wij aan CSI Nadez hebben gegeven was voor de verbetering van hun weg. De weg die naar de faciliteit ging was enorm modderig en er zaten veel gaten. De kinderen liepen allemaal naar de faciliteit, maar kwamen vaak met vieze en natte voeten aan. Dit heeft de organisatie na onze reis afgemaakt en hebben we van een afstand kunnen volgen.

Dag 5/Daycare for Street Children:

Op onze laatste dag gingen we samenwerken met een wat kleinere organisatie - een daycare voor straatkinderen. Deze organisatie houdt zich bezig met de opvang van Roma kinderen in Skopje. Dit zijn vaak kinderen die moeten bedelen op straat en langs drukke autowegen om te overleven. De daycare is doordeweeks elke dag van 8.00-16.00 open. Als ze aankomen bij de daycare moeten ze eerst douchen en krijgen ze eten en kleding. Ook leren ze rekenen en de taal spreken. In Noord-Macedonië worden Roma kinderen niet geaccepteerd en is er ook veel discriminatie omdat zij niet Macedonisch zijn. Het is hierdoor enorm moeilijk om de daycare levende te houden, want ook de gemeente en de overheid geven geen geld. Wij vonden het heel verdrietig om te zien dat een groep mensen zo erg genegeerd wordt door hun omgeving. Het is op een gegeven moment zo erg geweest dat de leiders van de organisatie uit eigen zak brood hebben gekocht zodat de kinderen nog wel iets te eten kregen. Ook wordt de daycare nu uit hun gebouw gezet door de overheid. Gelukkig hebben ze wel een nieuwe locatie gevonden, maar dit moeten ze huren en is zeker niet ideaal. Wij hadden gevraagd wat ze echt nodig hadden en eigenlijk was het antwoord "alles". We zijn naar 2 winkels geweest om zo veel mogelijk te kopen. Dit waren bijvoorbeeld rugzakken, pennen, schriften, kleding, maar ook kasten om dingen op te bergen. Ook hebben we veel schoonmaakspullen, maandverband, vitamines en houdbaar eten gekocht. We hebben allemaal even moeten slikken nadat we de verhalen hoorden over hoe de kinderen hier moeten leven en hoe weinig steun de organisatie krijgt. We hebben zoveel mogelijk gekocht om de organisatie zo goed mogelijk te helpen. We schrokken ook heel erg van de omstandigheden van het nieuwe gebouw - de WC was buiten en had geen deur en geen aansluiting. We zijn toen gelijk naar een winkel gegaan om alle benodigdheden te kopen om de WC te renoveren. Gelukkig kon de man van Irena (een van de vrouwen die zich inzet voor de kinderen) ons

helpen met welke dingen nodig waren voor de WC. Met deze organisatie merkten we het meest hoeveel armoede er in Noord-Macedonië is en hoe moeilijk het is voor organisaties om te helpen door de corruptie in Noord-Macedonië. We willen graag de banden met Irena en Aleksandra onderhouden, want we merkten hoe erg zij onze steun nodig hadden.

Slotwoord

Na een paar maanden terug in Nederland willen we nog even terugkijken naar onze bijzondere reis, projecten die we hebben uitgevoerd en lieve mensen die we hebben ontmoet. We hebben muren geschilderd, creatieve projecten opgestart en ook voedsel en noodzakelijke producten gekocht. We hebben gezien hoe corruptie invloed heeft op een land en hoe de overheid bepaalde etnische groepen negeert. We hebben hele bijzondere mensen ontmoet die ondanks de verwaarlozing/discriminatie zich elke dag inzetten voor gezinnen die het nodig hebben, zelfs als dat betekent dat ze zelf bij moeten betalen. We komen terug met een goed gevoel over ons werk daar maar ook met hoop dat volgende groepen dit doorzetten. Alle projecten die we daar niet konden uitvoeren zijn nu ook gelukkig afgerond! We hebben leuke foto's ontvangen van de t-shirts die de kinderen van de disabled kids foundation hebben bedrukt, de ramen die zijn vervangen in het kinderziekenhuis en de weg die is verbeterd naar het Roma Children's Centre. We willen iedereen graag bedanken voor alle donaties en steun maar ook de organisaties die zo open waren tegenover onze groep en een heel groot voorbeeld zullen blijven.

Foto's

